

Danskerne fik færre børn efter finanskrisen

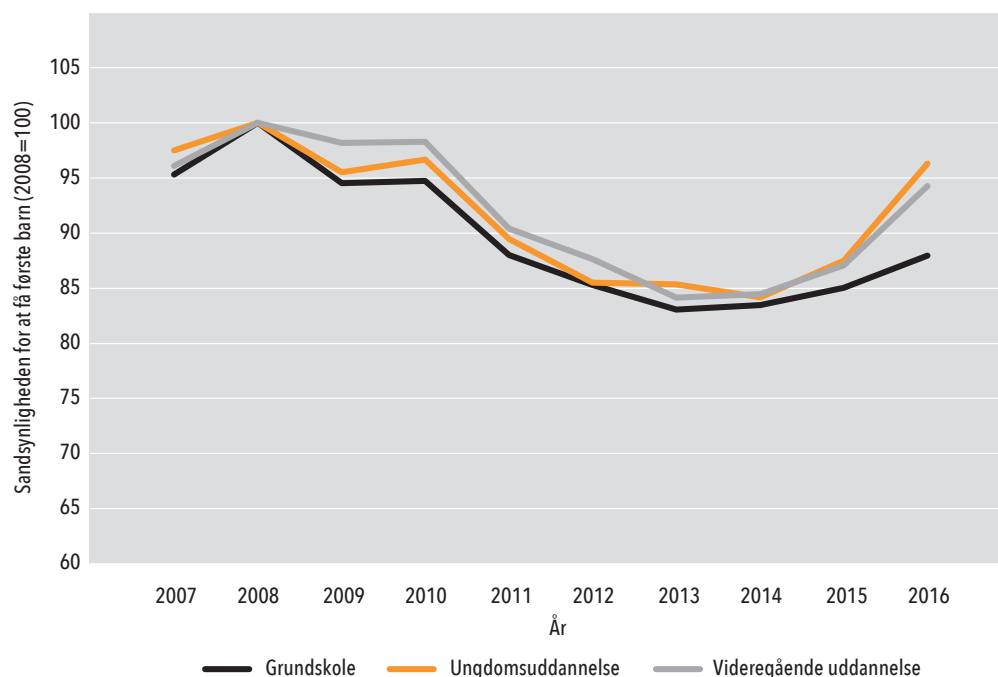
Danske kvinder fik færre børn efter finanskrisen i 2008, og selv 8 år efter, i 2016, var sandsynligheden for at få børn stadig ikke tilbage på førkriseniveauet. Finanskrisen havde dermed ikke kun voldsomme finansielle konsekvenser for Danmark, men trak også dybe spor ind i danskernes familieliv. Det viser et nyt studie fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, som er lavet i samarbejde med forskere fra Lausanne Universitet, Stockholm Universitet, Åbo Universitet og Universitetet i Oslo. I studiet har forskerne sammenlignet udviklingen i fertilitet på tværs af 1990'erkriserne og efter finanskrisen i Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island.

Resultaterne viser, at sandsynligheden for at få børn faldt for kvinder både over og under 30 år og for kvinder på alle uddannelsesniveauer. Som illustreret i figur 1 faldt sandsynligheden for at få første barn med 15 procent i perioden fra 2008 til 2013 uden store forskelle på tværs af uddannelsesniveauer. Til gengæld er kvin-

der med uddannelse over grundskoleniveauet på vej tilbage til førkriseniveau hurtigere end kvinder med grundskoleuddannelse. I 2016, som er sidste år studiet dækker, var grundskoleuddannede kvinders sandsynlighed for at få første barn stadig 12 procent lavere, end den var i 2008. Derimod var denne sandsynlighed kun fem procent lavere for kvinder med uddannelse over grundskolen. Samtidig var det ikke kun sandsynligheden for at få første barn, der faldt efter krisen. Kvinder, der allerede var mødre, havde også lavere sandsynlighed for at få barn nummer to, tre eller fire i perioden efter finanskrisen.

Finanskrisen i 2008 dannede udgangspunkt for den største globale recession siden 1930'ernes store depression. Fra 2009 steg ledigheden, forbrugertilliden faldt, og den samlede omkostning for Danmark løb op i 12 procent af ét års forventet BNP. Det er dog ikke første gang, at økonomiske kriser påvirker danskernes sandsynlighed for at få børn. Krisen 1987-93, der fulgte i

Figur 1. Udvikling i sandsynligheden for at få første barn for forskellige uddannelsesniveauer for kvinder mellem 16 og 45 år, 2007-2016 (2008 som indeks 100).

Kilde: Comolli et al. (2019).

Figuren viser, at relativt til 2008 faldt tilbøjeligheden til at få første barn for alle uddannelsesgrupper i årene under og efter den store recession. For hver uddannelsesgruppe er 2008 sat som referenceår, med tilbøjeligheden til at få første barn for gruppen sat til indeks 100. For kvinder med uddannelsesniveau over grundskolen var tilbøjeligheden til at få første barn på vej tilbage til førkriseniveau i 2016, hvorimod den fortsatte med at være lav for kvinder med grundskoleuddannelse.

hælene på kartoffelkuren, førte også til lavere fertilitet. Her var det dog hovedsageligt kvinder under 30 år, som udsatte fertiliteten, hvorimod kvinder over 30 ikke sænkede deres tilbøjelighed til at få børn. Til sammenligning faldt sandsynligheden for at få børn for alle danske kvinder efter finanskrisen på tværs af alder. Det indikerer, at finanskrisen ikke blot fik danske familier

til at udsætte det at få børn, men også fik dem til at få færre børn.

Finanskrisen ramte ikke alle nordiske lande lige hårdt, og de enkelte lande håndterede krisen på forskellig vis. Alligevel viser studiet, at sandsynligheden for at få børn faldt på samme vis på tværs af de nordiske lande.

Undersøgelsens publicering:

Comolli CL, Neyer G, Andersson G, Dommermuth L, Fallesen P, Jalovaara M, Jónsson A, Kolk M & Lappegård T (2019). *Beyond the Economic Gaze: Childbearing During and After Recessions in the Nordic Countries*. Stockholm Research Reports in Demography no. 2019:16.

Nyt fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed. (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i enheden.

Nyhedsbrevet er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser fra forskningsenheden på: www.rockwoolfonden.dk/forside/forskning